

BRIEF UIT DEN VREEMDE.

HET DERDE INTERNATIONALE CONGRES VOOR MICROBIOLOGIE,
2—9 SEPTEMBER TE NEW YORK GEHOUDEN.

Het eerste internationale congres der microbiologen kwam in 1931 te Parijs bijeen onder presidium van JULES BORDET. Voor de volgende bijeenkomst, in 1934 koos men toen Berlijn. Doch de loop der dingen in Duitschland sinds 1934 beschikte anders; het tweede congres werd in 1936 te Londen gehouden, onder leiding van Sir JOHN LEDINGHAM, directeur van het LISTER Institute. Na het reglementaire drietal jaren opende dr. TH. M. RIVERS, directeur van het Hospital van het ROCKEFELLER Institute, op 2 September j.l. het derde congres te New York.

Het congresbestuur heeft bij de voorbereiding en, in het bijzonder kort voor de opening, grooten tegenslag ondervonden. Daar velen op het laatste oogenblik van de reis afzagen, moest het programma der general sessions, waartoe hoffelijkerwijze in hoofdzaak Europeesche sprekers waren genoodigd, op korten termijn worden herzien. Eveneens werd in de vergaderingen der secties de naam van menig een, die zich tot het doen van een mededeeling had aangekondigd, tevergeefs door den voorzitter afgeroepen.

In de dagen vóór de opening had men gelegenheid iets te leeren kennen van de wetenschappelijke sfeer, waarin het congres zou worden gehouden. In het ROCKEFELLER Institute, in ziekenhuizen en universiteiten werd men zeer hartelijk ontvangen. En het voorbeeld van persoonlijke zorgzaamheid gaf onze opgewekte en populaire voorzitter dr. RIVERS.

Zaterdag 2 September, den dag der opening was het den ganschen voormiddag zeer druk en gezellig in de voor het congres bestemde ruimten van het weelderige Waldorf-Astoria Hotel (Largest hotel of the world!). 's Avonds geschiedde de plechtige opening in de Ballroom van het hotel, ter gelegenheid waarvan New York's burgemeester ook een hartig woord wijdde aan dingen, die de congresleden zeer vervulden, doch niet met de microbiologie verband hielden. De uitstapjes op Zondag en de partij op Maandag in het ROCKEFELLER Institute, dat zich met zijn terrassen en gazons, hoog boven de East River, uitnemend leent tot een ontvangst op een zwoelen New Yorkschen Septemberavond, gaven verder gelegenheid bekenden te ontmoeten en met velen kennis te maken 1).

Zoo vingen de werkzaamheden aan in een stemming van persoonlijke vertrouwdeheid welke vooral ons, die van verre waren gekomen en het meeste leden onder de berichten uit Europa, bijzonder goed deed.

De ten congresse te behandelen stof was verdeeld over negen secties, van welke er twee, voorbereid door WINSLOW (New Haven), aan de algemeene biologie (rangschikking, veranderlijkheid en biochemie) waren gewijd. Van de andere afdelingen vormden vira, rickettsia's, protozoën en wormen, schimmels, bacteriologie van landbouw, nijverheid en ziektekunde, en immunologie de onderwerpen. De „Abstracts" stellen ons in staat ons een voorstelling te vormen van wat er in de secties ter sprake kwam (of bestemd was ter sprake te komen). In een bij de opening van het congres uitgereikt boek van bijna 400 bladzijden vindt men ongeveer 1000 korte referaten bijeen.

Sectie III, die der vira, georganiseerd door SAWYER, oefende een groote aantrekkingskracht uit, zoodat men terecht de weidsche Ballroom, die ook tot de plechtige opening en de algemeene vergaderingen diende, tot haar beschikking had gesteld. Geen wonder, als men bedenkt welke theoretische en practische vraagstukken uit de pathologie van plant, dier en mensch bij de virologie zijn betrokken. Wie over den bacteriophage spreekt, neemt al spoedig ook het woord virus in den

1) Daar de schrijver van dezen brief genoodzaakt was zich voor het einde van het congres in te schepen, heeft hij aan den congresmaaltijd niet aangezet.

mond. Daarbij komen dan nog de feiten die de beginselen der biologie raken: het „parasitaire proteïne” zooals men de vira wel eens aanduidt, zou betrekking kunnen hebben tot het niemandsland tusschen doode en levende stof.

Bijzondere mededeelingen golden hondsdoelheid, pokken, poliomyelitis, ROUS-tumor, gele koorts, pokken, koepokken en mond- en klauwzeer. PLOTZ (Parijs) verwacht, dat de methode van RIVERS tot het kweken van pokkenvirus in suspensies van embryonale kippencellen haar weg naar de practijk der vaccinatie zal vinden: bij twee honderd overentingen in dit milieu behield koepokstof haar virulentie, zooals ter gelegenheid van 50000 vaccinaties bleek. L. WEBSTER (New York) bevond de meeste in den handel verkrijgbare met carbol gesteriliseerde vaccines tegen hondsdoelheid onwerkzaam; de chloroformpraeparaten zijn beter. Tegen gele koorts beproeft men een vaccinatie langs het darmkanaal. FINDLAY en MAC CALLUM (Londen), die uitgaan van de mogelijkheid apen aldus te besmetten, knopen hier reeds epidemiologische voorstellingen aan vast. SOPER, PENNA en KERR (Rio de Janeiro) bespraken de resultaten van de inenting tegen gele koorts van 150000 menschen. Niet in alle groepen was het succes overtuigend (ondeugdelijk vaccine?)

Meer dan één mededeeling in deze sectie had betrekking op een influenzaachtig virus bij acuut rheuma, geïsoleerd door enting van de muis. SHOPE (Princeton) deelde mede, dat door middel van aardwormen, waarin van aan influenza lijdende varkens afkomstige longwormeieren tot ontwikkeling zijn geraakt, het virus op gezonde dieren kan worden overgebracht; de ziekte breekt echter pas uit na inspuiting van den bacil van varkensinfluenza: een epidemiologisch kaartenhuis, dat bevestiging behoeft, eer het zal kunnen standhouden.

In sectie IV (rickettsia's), voorbereid door HANS ZINSSER (Boston) vermeldden LEWTHWAITE en SAVOOR (Kwala Loempoeer) hun vergelijkende proeven met rickettsia-stammen van Tsoetsoegamoetsji, scrubtyphus en Sumatraansche mijtekoorts (afkomstig van KOUWENAAR en WOLFF te Medan); zij achten de identiteit van dit drietal ziekten bewezen. FEJGIN (Warschau) betoogde opnieuw de aetiologische beteekenis van Proteus X 19 voor vlektyphus. ZINSSER en anderen bereidden in een agar-weefselkweek een rickettsia-vaccine; dit zou een belangrijke vooruitgang zijn ten opzichte van het kostbare WEIGL-vaccine, waartoe men een op reusachtige schaal aan te leggen kweek van intrarectaal te besmetten luizen behoeft.

In sectie VII (medische en veterinaire bacteriologie), voorbereid door wijlen GAY en DOCHEZ (New York), kwam uit den aard der zaak de chemotherapie meermalen ter sprake. SARA BRANHAM (Washington) vond dat sulfapyridine beter op den meningococcus (in muizen) werkt dan sulfanilamide; doch dat de combinatie van een dezer middelen met specifiek antiserum den besten uitslag geeft. Tal van mededeelingen betroffen brucellose, tuberculose, paratyphus, diphtherie, ziekte van WEIL, pest, tularaemie, cholera en zoo voort. GARDNER (Londen) vatte nog eens samen wat er bekend is van den El Tor vibrio. KAUFFMANN (Kopenhagen) deelde mede, dat een internationaal Salmonellacentrum, gefinancierd door het Common Wealthfund, in MADSEN's instituut is gevestigd; dit stelt gratis de ter herkenning van de „typen” noodige sera (20 O-sera en 30 H-sera!) en stammen ter beschikking.

THJÖTTA bevestigde voor Oslo de bekende Leptospira-ervaringen, die elders bij rat en mensch zijn opgedaan; *L. canicola* vermeldde hij niet.

In sectie V (Protozoölogie), georganiseerd door STUNKARD (New York), deed onder anderen MELENEY (Nashville) een mededeeling over de prikkels, die den cystevorm van *Endamoeba histolytica* in den amoeboiden vorm doen overgaan. SWELLENGREBEL (Amsterdam) omschreef een nieuw begrip „efficient parasite”. dat betrekking heeft op een ideaal evenwicht tusschen gastheer en gast. RODHAIN (Antwerpen) besmette twee menschen met *Plasmodium vivax* (malaria tertiana) uit een chimpansee, die 46 dagen tevoren was besmet; na 86 dagen gelukte dit niet meer. Over de chemotherapie van malaria zijn geen mededeelingen gedaan.

Sectie IX (Immunologie), georganiseerd en gepresideerd door de New Yorksche

coryphaeën HEIDELBERGER, AVERY en LANDSTEINER, toonde een rijk programma. Er is onverflauwde belangstelling voor LANDSTEINER's haptenen — chemisch bekende stoffen, die, in een eiwitmolecule gebracht, „chemisch-specifieke” tegen stoffen opwekken. Deze studie leidt ook naar het „anti-hormonenvraagstuk”: de specifieke beantwoording van hormonen, waartoe de Hongaarsche patholoog WENT (Debrecen) met het verslag van een zoo juist afgesloten onderzoek over een „chemisch-specifieke” tegenstof tegen aan eiwit gebonden (diazo) adrenaline het zijne bijdroeg. Er rijzen dan vragen betreffende physiologische werking van deze tegenstoffen; van een serum tegen thyreoglobuline bereid is reeds bekend dat het in staat is de stofwisselingsverhooging door thyrotoxine te remmen. Ook waren er mededeelingen over het wezen van de immuniteitsreacties, de wording van tegenstoffen en zoo voort. Mej. LANCEFIELD (New York), streptococcus-specialiste, was aan het woord over immunologische verwantschap van varianten van haar groep A, LINTON (vroeger te Calcutta, thans te New York) over de chemische samenstelling van vibrionen. In een der algemeene vergaderingen sprak MARRACK (Londen) over eiwitstructuur en immuniteitsreacties, TISELIUS (Upsala) over electrophorese als methode tot onderzoek van biologische stoffen.

Van mededeelingen in sectie I (algemeene bacteriologie) door WINSLOW (New Haven) georganiseerd, vermeld ik de toenemende belangstelling voor de reeds sedert 1898 bekende pleuro-pneumonie-microbe: filtrabel als vira, doch kweekbaar in gewone kweekgronden. Mej. KLIENEBERGER (Londen) neemt een symbiose van dit organisme met *Streptobacillus moniliformis* aan; anderen aanvaarden een filtrabel groeistadium van den bacil.

In dezelfde sectie was de bacterieele veranderlijkheid (variatie, mutatie, dissociatie zijn in de bacteriologie vaak misbruikte termen) aan de orde. HADLEY (vroeger in Ann Arbor, thans te Pittsburgh), die een tiental jaren geleden in zijn studie over dissociatie besloot tot het niet constant zijn van bacteriesoorten, kwam thans met een gekunstelde voorstelling over bacterieele individualiteit (rijping uit gonidia).

Het werd zeer betreurd dat prof. KLUYVER (Delft) genoodzaakt was de reis op te geven; daardoor verviel zijn voordracht in de algemeene vergadering over de beteekenis van de kennis der bacterieele stofwisseling voor de microbiologie. De volgende mededeelingen van Nederlanders waren in het programma der secties aangekondigd: H. A. DIDDENS en J. LODDER, On the taxonomy of the Mycotululoideae; J. WESTERDIJK en H. A. DIDDENS, Variations occurring in Type Culture collections; N. H. SWELLENGREBEL, The efficient parasite; JAN SMIT, The relationship of copper to the development of soil microorganisms; A. J. KLUYVER, A new type of bacterial pigment; H. S. FRENKEL, The cultivation of the virus of foot and mouth-disease in vitro; F. WESTENDORP BOERMA en G. KAPSENBERG, Agglutinins and the serumproteincurves obtained with ammoniumsulfate.

Volgens het nieuw opgezette programma kwamen, op uitnodiging van het congresbestuur in de namiddagvergaderingen aan het woord: N. H. SWELLENGREBEL (Malaria in the Netherlands West Indies) en J. J. VAN LOGHEM (The significance of the conceptions genotypus and phaenotypus in bacteriology).

Uit Nederland namen aan het congres deel mej. DIDDENS (Baarn) en mej. LODDER (Delft), JAN SMIT en MULDER (Wageningen), VAN DER HOEDEN en HULST (Utrecht), SWELLENGREBEL en VAN LOGHEM (Amsterdam). Van niet-Nederlandsche Europeesche deelnemers ontmoette ik PREVOT en LEPINE van het Institut Pasteur te Parijs (LEVADITI en RAMON besloten op het laatste oogenblik niet te gaan), OBERLIN (Straatsburg), LEDINGHAM en MARRACK (Londen), RODHAIN en VANDENBERGE (Antwerpen), RENAUX en ALECHINSKY (Brussel), GRATIA (Luik), BRUYNOGHE (Leuven), TISELIUS (Upsala), THJÖTTA (Oslo), PETERSON (Stockholm), WENT (Debrecen), SCHOEFFER (Bern).

Het vierde internationale congres voor microbiologie was bestemd in 1942 te Kopenhagen bijeen te komen. Doch op een drie jaar ouder Europa valt geen peil te trekken.

J. J. VAN LOGHEM.

Amsterdam, September 1939.